

Hocam Polat Soyer'e

Polat Soyer Hocam ile ilk tanışmam hukuk fakültesi birinci sınıfta oldu. Hocamız o zaman doçenti ve Medeni Hukuka Giriş dersini veriyordu. Genellikle birinci sınıfta alınan dersler ve dersi veren öğretim üyeleri sonraki yıllarda unutulur. Fakat Hocamız hala benim dönemim ve sonraki dönemlerde kendisinden bu dersi alanların aklındadır. Bunun nedeni mükemmel ders anlatımıydı. Hocam hem derse iyi hazırlanmış olması hem Türkçeyi çok güzel kullanması ve güzel ses tonu nedeni ile öğrenciyi derse bağlar ve gerçekten öğretirdi. Bu nedenlerle sonraki yıllarda başka şehirlerden gelip ondan medeni hukuk dersi dinleyen hukuk öğrencilerini dahi tanıdım. Yıllar sonra öğretim üyesi olduğumda örneğim Hocam oldu. Zaten kendisi de bana medeni hukuk dersini paylaşıp birlikte anlatmak fırsatını sağladı. Bu sayede nasıl derse hazırlanılır, öğrencinin düzeyine uygun soru (özellikle birinci sınıf öğrencisinde bu çok zordur) nasıl olur gibi “öğretme” becerisini kazandıran bir tecrübe yaşadım.

Kendisini diğer hocalardan ayırt eden önemli bir yönü ise ciddiyetiydi. Hiç kimseyi azarlamadan sağlam bir otorite kurar, dersi rahat dinlememizi sağlardı. Öğrenci ile arasında hep bir mesafeyi korumasına, pek espri yapmamasına rağmen öğrencinin halinden de anlar ve bizi gerektiğinde rahatlatırdı. Kendisinin de hukuk öğrenimine başladığı ilk altı ay derslerden pek bir şey anlayamadığını, hukuk gibi derin bir alanın bilgilerini üniversite sınavından yorulmuş beyinlerimizin hemen kavrayamamasının normal olduğunu söylediği gün hepimiz kendimizi çok iyi hissetmiştik. Ders anlatırken yaptığı bazı küçük ama yerinde espriler de bugün gibi aklımdadır. Örneğin kişilik hakkı ve kişiliğin korunmasını anlatırken bir seferinde “herkesin TV’de boy göstermek için yarıştığı bir ülkede TV’de izinsiz gösterilmemek için ne çok hukuki koruma sağlandığını görüyor musunuz?” demesini hiç unutmadım.

Öğrencilik dönemim bitince Hocam ile temasım Almanya’da tez danışmanı aradığım dönemde oldu. Hocam çok samimi bir şekilde bu konuda

bana destek oldu, o zamanın klasik haberleşme aracı mektuplarıma ayrıntılı yanıt yazdı ve beni yönlendirdi. Sonrasında telefonla da bana yerinde tavsiyeler verdi. Özellikle mesleki geleceğime katkı sağlamayacak bazı kişi ve üniversitelerden uzak durmamı sağlayarak doğru tercihte bulunmama yardımcı oldu. Hocamın gerek doktora danışmanının seçiminde gerek jürilerin özellikle doçentlik jürilerinin belirlenmesinde hep vurguladığı ilkenin ne kadar haklı olduğunu bugün çok daha iyi anlıyorum: Zor hoca ve zor jüri daha iyidir.

Hocam, Almanya dönüşü Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girmemi istedi ve destekledi. Benim dönüşüm maalesef onun ilk dekanlığı sona erdikten sonra oldu. Bu dönemde fakültede yaşanan sıkıntılara rağmen Hocamın beni fakülte kadrosuna dâhil etmek, o dönemdeki çalkantılardan korumak ve sonuçta iş hukuku kürsüsüne almak için gösterdiği gayret nedeni ile kendisine her zaman teşekkür borçluyum. Aynı kürsüde kendisi ile çalışmak, güncel sorunları ve iş hukukunun temel problemlerini onun gözünden sorgulamak ve dinlemek, bir soru üzerine kendisinden cevap almak benim için çok büyük bir kazançtı. Akademik hayatta usta-çırak ilişkisinin ne kadar önemli olduğunu sayesinde öğrendim. Bu ilişki devam ettiği sürece onunla çalışmaktan büyük bir zevk aldım. Bu sürecin aksadığı zamanlarda ise onun eksikliğini hissettim ve üzüldüm. Ama oyumu her zaman ondan yana kullandım. Aksi sadece ona değil kendi değerlerime de saygısızlık ve nankörlük olurdu. Zaten Hocam da emekli olduktan sonra bile profesörlük takdim tezi konusu arayışında bana destek olmaya çalıştı ve bazı bilimsel konularda benimle düşüncelerini paylaştı.

Hocamla çalışmak her zaman büyük bir zevk oldu çünkü kendisi hem çok zeki hem çok esprili hem de çok entelektüel bir insandır. Hocamın ne kadar zeki olduğunu, sorunlara farklı bakış açıları ile getirdiği pratik ve yerinde çözümler yanında kimsenin daha önce düşünmediğini düşünüp ilk kez yazmasından anlamak mümkündür. Benim için çok etkileyici olan Almanya'da onu tanıyan Almanların da daha ilk cümlede ne kadar zeki olduğunu belirtmeleri olmuştu. Ki bilenler bilir, Almanlar kendileri dışında

birilerini pek takdir etmezler. Ama doçentlik sınavında bana sorduğu çok zor soruyu da ondan başkasının aklına getirmediğini biliyorum!

Hocamın esprili olduğunu ise ilk anda dışarıdan bakan yabancı biri anlamayabilir. Fakat biraz sohbet ortamı bulan herkes onun esprilerini ve fıkralarını zevkle dinler. Hocamın en önemli özelliği az ve öz konuşmasıdır. Hep çok nazik ve kibardır, özellikle akademik ortamda konuşmanın içerik ve dilinin üst seviyede olmasına önem verir. Buna aykırı davranan kişileri nasıl uyardığına memnuniyetle tanık oldum. Ayrıca Hocam çok kibar olmasına rağmen herkes bir konuda ondan çekinir: Hukukla ilgili bir konuda bir hata veya eksiğiniz olursa, hangi unvanda olursanız olun, bunu görmezden gelmez; eleştirir ve doğrusunu söyler.

Hocamın entelektüel yönü ise özellikle iki şekilde kendini gösterir. Öncelikle Hocam her entelektüelin olması gereken şekilde eleştirir, sorgular ve araştırır. “Neden” sorusunu sorar ve sordurur. Bunun yanında Hocam sadece alanıyla sınırlı kalmaz, müzik, kitap, sinema, siyaset, spor gibi pek çok alanda bilgi sahibidir. En güzel müzik cd’lerini onda bulabilir, en yeni filmleri ondan dinleyebilir, çeşitli kitaplar ve gazetelerin köşe yazarları hakkında değerlendirmelerini alabilirsiniz. Az bilinen bir husus da Hocamın müzik yeteneğidir.

Sayın Hocama her şey için teşekkür ediyor, mutlu ve sağlıklı uzun bir ömür diliyorum.

Prof. Dr. Mustafa ALP